

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500EA Den Haag

De heer E. Henriquez
Eilandsraadlid
Openbaar Lichaam Sint Eustatius

Directie Bestuur, Democratie
en Financiën

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl
www.facebook.com/minbzk
www.twitter.com/minbzk

Contactpersoon

Kenmerk
2014-0000315892

Uw kenmerk

Datum 18 juni 2014
Betreft kiesrecht niet-Nederlanders

Geachte heer Henriquez,

Met uw brief van 21 mei 2014 doet u een klemmend beroep op mij om het bestaande kiesrecht van niet-Nederlanders voor de eilandsraden niet te wijzigen. Volgens u is er op Sint Eustatius een sterk verlangen dat niet-Nederlanders het kiesrecht voor de Eilandsraad bezitten. Indien dit niet wordt behouden dan is dat volgens u bewijs van een groot gebrek aan respect voor de eilandsraad en misbruik van bevoegdheid door de Nederlandse overheid.

De regering begrijpt de wens dat niet-Nederlanders hun stemrecht voor de eilandsraden behouden. Hiertegen is ook geen principieel bezwaar, immers niet-Nederlanders kunnen ook bij de gemeenteraadsverkiezingen hun stem uitbrengen. Om deze reden is er een wetsvoorstel (verder: wetsvoorstel 33 268) ingediend waarmee onder meer de uitspraak van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba van 10 januari 2011 dat niet-Nederlanders actief kiesrecht voor de eilandsraden bezitten, in de wet wordt vastgelegd. Tevens wordt in passief kiesrecht voorzien. Het wettelijk reguleren van deze kiesrechten overeenkomstig de rechten van niet-Nederlanders bij de gemeenteraadsverkiezingen neemt niet weg dat het ook van belang wordt geacht dat de Nederlanders woonachtig in Caribisch Nederland net als de Nederlanders in Europees Nederland indirect invloed krijgen op de samenstelling van de Eerste Kamer. Er is voor gekozen dat de eilandsraden de Eerste Kamer mede zullen kiezen. Hiervoor is een grondwetswijziging noodzakelijk. Het daartoe strekkende wetsvoorstel ligt inmiddels in eerste lezing bij de Eerste Kamer. Gebleken is dat een groot deel van de Eerste Kamer invloed van niet-Nederlanders via de eilandsraden op het nationaal beleid zeer ongewenst vindt. Dat de daadwerkelijke invloed zeer klein zal zijn, doet daar niet aan af. De regering onderschrijft dit bezwaar. Om deze reden is tevens is een wetsvoorstel ingediend dat tot gevolg heeft dat het actief en passief kiesrecht van niet-Nederlanders blijft bestaan totdat de eilandsraden de leden van de Eerste Kamer kiezen (Kamerstukken II 2013/14, 33 900, verder wetsvoorstel 33 900). Dit wetsvoorstel is vooraf bij brief van 11 juli 2013 ter consultatie aan de openbare lichamen aangeboden. Op verzoek van uw openbaar lichaam is de reactietermijn verlengd van 1 september 2013 naar 15 oktober 2013. Ik betreur het dat ik in de desbetreffende periode niet al een officiële reactie heb mogen ontvangen.

De enige mogelijkheid die wordt gezien om niet-Nederlanders het kiesrecht voor de eilandsraden te laten behouden is om niet de eilandsraden maar een afzonderlijk kiescollege op Caribisch Nederland de leden van de Eerste Kamer te laten kiezen. Een nieuw kiescollege moet in de Grondwet worden opgenomen, dat acht de regering niet proportioneel. Een grondwettelijke regeling zou dan worden getroffen met het oog op de belangen van een heel kleine groep mensen, namelijk de meerderjarige *niet*-Nederlandse ingezetenen van de openbare lichamen, die bovendien voldoen aan de eisen met betrekking tot rechtmatig verblijf die ook aan de *niet*-Nederlandse inwoners van gemeenten worden gesteld (artikel B 3, tweede lid, van de Kieswet). De regering beoordeelt de proportionaliteit hiervan mede in het licht van het feit dat de enige reden dat honderdduizenden in Nederland woonachtige buitenlanders wel kiesrecht hebben voor hun gemeenteraad, maar niet voor hun provinciale staten, is gelegen in het feit dat provinciale staten de leden van de Eerste Kamer kiezen. Dit is nooit aanleiding geweest een apart kiescollege in de Grondwet op te nemen, terwijl het aantal betrokkenen ongeveer 200 maal groter is.

Datum

18 juni 2014

Kenmerk

2014-0000315892

U stelt dat het op termijn wegvallen van het kiesrecht van niet-Nederlanders voor de eilandsraden niet veel steun in Caribisch Nederland geniet. De regering heeft echter een belangenafweging moeten maken, met voornoemde als resultaat. Het maken van een belangenafweging, betekent echter niet zoals u suggereert dat er sprake zou zijn van gebrek aan respect voor de eilandsraden of misbruik van bevoegdheden.

Eerder genoemd wetsvoorstel 33 900 ligt thans ter behandeling bij de Tweede Kamer. Een afschrift van uw brief en mijn antwoord aan u zal ik daarom ter informatie aan de Tweede Kamer doen toekomen.

Hoogachtend,
De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

dr. R.H.A. Plasterk